

Eén man, één auto, één klus tegelijk One guy, one car, one job at a time

'Kleine stichtingen kunnen met zeer beperkte middelen nog steeds veel bereiken.' 'Small foundations with very limited resources can still get a lot done.'

[Anna Bowles](#)

Oct 27, 2024

In deze blog probeer ik me te richten op Oekraïners, maar er zijn hier ook een aantal uitzonderlijke onafhankelijke buitenlandse vrijwilligers. De Nederlander Ard-Pieter van Zuijlekom – Pete – richtte twee jaar geleden stichting Stella pax op. Zijn eenmansmissie naar Donetsk is simpel: vind dingen die gedaan moeten worden en doe ze. Toen Universal Aid Ukraine bijvoorbeeld [400 hygiënepakketten naar Yampil bracht](#), hadden ze een extra auto nodig.

Een paar nachten geleden kwam hij midden in de avond naar de UAU-basis. 'Maak je je geen zorgen over de avondklok?' vroeg ik (de avondklok is hier 21.00 uur). 'Niet terwijl ik in zo'n auto rijd. Ze gaan er gewoon van uit dat het militair is,' antwoordde Pete. We zaten aan de keukentafel water te drinken – In Donetsk is alcohol verboden - en praatten over bekende, originele onderwerpen, want iedereen die naar het oosten komt, is zowel vergelijkbaar als uniek: allemaal toegewijd om Oekraïne te helpen de overwinning te behalen, allemaal op hun eigen manier.

Hoe en waarom bent u naar Oekraïne gekomen?

Ik heb altijd een hekel gehad aan de manier waarop Rusland politiek bedrijft. Zolang ik leef – wat niet zo lang is, 25 jaar – heeft Rusland altijd het slachtoffer gespeeld, maar tegelijkertijd de sterke man. Er zijn al die memes over Poetin die zo macho is en zo, maar hij zeurt constant dat de hele wereld samen is [tegen hem]. Dat past niet bij elkaar. Ze hebben een heel oneerlijke manier om politiek te bedrijven. En alle politiek die ze in Europa hebben beïnvloed, is van de slechtste soort die je je maar kunt voorstellen.

Toen ik voor het eerst naar Oekraïne kwam, dacht ik dat ik het maar een maand zou doen. Ik sloot me aan bij een stichting, maar dat werkte niet. Ik zag bepaalde dingen die we, in mijn ogen, beter konden doen. Dat werd stopgezet en er was een deel van mij dat gewoon dacht: ik wil laten zien dat ik het beter kan!

Ruïnes onderzoeken met Amy, een onafhankelijke vrijwilliger

Ik werk nog steeds met een aantal echt geweldige mensen zoals [Casus Pax](#), UAU, [Ukraine Mission UK](#) en anderen, maar ik kan mijn eigen fondsenwerving in Nederland hebben: het Nederlandse deel van de stichting is essentieel. Ik zou niet kunnen doen wat ik doe zonder de steun van mijn familie. In het begin werkte ik via mijn kerk: kerken in Nederland tellen als liefdadigheidsinstellingen als je er geld aan doneert. Maar over het algemeen is dat iets minder geloofwaardig dan daadwerkelijk je eigen stichting hebben, omdat een stichting wel degelijk toezicht met zich meebrengt.

En nu zie ik mezelf niet echt meer terug gaan naar Nederland. Het is moeilijk als een vriend naar je toe komt en je vertelt dat een van zijn beste vrienden die dag is vermoord, en hij is overstuur. Dan ben je in Nederland en komt er iemand naar je toe, met hetzelfde niveau van stress over een deadline van het bedrijf die hij zelf heeft bedacht... Is dit echt?

Wat voor werk doet u?

Als kleine stichting hebben we niet de logistiek van het Rode Kruis of UNICEF. Maar wat je wel kunt doen, is constant aanwezig zijn, kijken waar er een barst in het systeem zit en proberen die barst te dichten.

Dus het is allemaal klein, maar toch heb je een rol gespeeld in een groter geheel. Dat is waar kleine stichtingen helpen. Ik herinner me nog toen de dam bij Cherson brak, ik denk dat het UNICEF meer dan een maand kostte om de stad binnen te komen, en tot die tijd waren het honderden kleine stichtingen die in feite dachten: oké, wat kunnen we doen?

Kleine stichtingen met zeer beperkte middelen kunnen nog steeds veel gedaan krijgen, zelfs als het alleen maar om brandstof en een rijdende auto gaat. Een andere stichting heeft misschien 90% van het werk voorbereid: ze hebben de benodigheden, ze hebben de missie vastgelegd, ze hebben de risicobeoordelingen gedaan en dan denken ze: oh, we hebben geen auto. En op dat punt kun je inspringen en helpen. Ik rijd niet elke dag met een enorme levering, ik heb niet de middelen of de capaciteit. Maar je kunt mensen nog steeds op een essentiële manier helpen met zeer beperkt geld.

Je speelt een essentiële rol in een groter geheel en je moet er zijn om dat te laten werken, je moet een betrouwbaar persoon zijn om te bellen. Het mooie aan Kramatorsk is dat je veel humanitaire infrastructuur hebt en veel mensen die je kunt bellen... Als de accu van mijn auto leeg is, ben ik erg blij dat ik Lars kan bellen en dat hij er binnen een paar minuten is, zodat ik mijn auto kan starten.

Huisdieren worden vaak achtergelaten door mensen die hun huis ontvluchten.

We hebben ook onze eigen, vrij beperkte fondsen gebruikt om wat gaten in de inventaris van UAU [voor de Yampil-reis] op te vullen. We proberen heel specifieke verzoeken in Oekraïne met geld in te vullen, omdat dat de meest flexibele bron is. Je hoeft geen voedselvoorraad aan te leggen als je het op korte termijn kunt kopen.

Maar het aannemen van leveringen en vervolgens mensen vinden met specifieke verzoeken voor de ontvangen items is nog iets dat veel tijd kost. Specifieke apparatuur heeft specifieke mensen nodig om de hulp aan te nemen en er iets mee te doen. Je kunt niet zomaar iemand gespecialiseerde medische bewakingsapparatuur geven en verwachten dat het goed gebruikt zal worden.

Soms hebben ontvangers ook onderdelen nodig om een apparaat met een ander systeem te laten werken. Als u bijvoorbeeld iets uit het VK levert zonder stekkeradapter, is de kans groot dat het niet wordt gebruikt. Omdat ze het niet meteen kunnen gebruiken, slaan ze het op en vinden ze nooit de tijd/vergeten ze het om een stekkeradapter te kopen. Het gaat erom dat ze zo min mogelijk werk hoeven te doen.

Je moet hier in Oekraïne zijn om ervoor te zorgen dat de dingen goed worden gedaan.

Wat doe je op een gemiddelde dag?

Veel rijden, eerlijk gezegd! Gisteren reed ik een paar medici van Kramatorsk naar een stabilisatiepunt [een eenvoudige kliniek bij de frontlinie waar gewonde soldaten naartoe worden gebracht voordat ze naar het ziekenhuis worden overgebracht], en toen reed ik terug, omdat ze geen auto's bij een stabilisatiepunt mogen parkeren. En dat is niets, het is niet eens het vermelden waard. Maar toch, je hebt een rol gespeeld in iets heel groots, namelijk dat al deze medici voor het weekend naar dat stabilisatiepunt gingen en na het weekend kwam ik ze ophalen en afzetten in Kramatorsk.

Mijn stichting bestaat letterlijk uit mij en mijn auto, Mary-Lou. Ik noem mijn auto als iets apart, omdat dat echt belangrijk is. Ik betaal ervoor met mijn eigen geld. Het toezicht dat gepaard gaat met een liefdadigheidsinstelling betekent dat ze vrij beperkt zijn in waar ze geld aan kunnen uitgeven.

Mary-Lou is gepantserd?

Ja... dat is fijn om te hebben, en het maakt geeft de auto een grotere overlevingskans. De radiator is gepantserd, want daar gaat het meestal mis. Als je bijna door een drone word geraakt, is er maar een klein stukje scherp nodig om een gat in de radiator te prikken, en dan zit je in de problemen. Je moet de auto verlaten, en hij zal waarschijnlijk op een gegeven moment uitbranden.

Als je ergens naartoe gaat waar je verwacht geraakt te worden, maakt het niet echt uit of je een gepantserde auto neemt of niet: je moet serieus nadenken over de risico/beloning-balans, en realistisch gezien kom je uit op 'Nee, het is het niet waard.' Na een hit zal de auto waarschijnlijk nog steeds total loss zijn, hopelijk alleen nog bestuurbaar [dankzij het pantser] en met de mensen erin enigszins oké. Dus ik zou zeggen dat drone-jammers belangrijker zijn dan fysieke bepantsering.

Als je bijna een ongeluk krijgt tijdens een klus, zal het pantser wat scherven tegenhouden. Of misschien ook niet. Het kan je alleen maar een beetje beter laten voelen. Wat belangrijk is, is dat het een rijdende auto is!

Wat context hier. Als je betrokken bent geweest bij fondsenwerving buiten Oekraïne, of hebt gedoneerd, ligt de focus, redelijkerwijs, op items die dringend nodig zijn voor mensen die lijden onder de gevolgen van de oorlog: alles van pasta tot protheses. Echter, lopende kosten zijn net zo essentieel, maar minder waarschijnlijk om naar te kijken. Auto's en huur zijn het grootste probleem: eerder sprak Dnipro liefdadigheidshoofd [Max Maslennikov](#) over de noodzaak om huur te betalen voor een vluchtelingenhostel, en mijn vrienden uit Charkov [Masha en Jack](#) hebben constant een tekort aan brandstof en kabelbinders (helaas geen grap!) om hun voertuig,

Zhorzhik, bij elkaar te houden. Deze maand heb ik £120/\$160 gedoneerd voor reparaties aan Mary-Lou.

De reizen en ontberingen van Mary-Lou: Linksboven: het aanmeten van haar pantser; rechtsboven: de terugreis naar Donetsk na een reis; linksonder: winterwerk; rechtsonder: het slepen van een ambulance van vijf ton van Charkov naar Kramatorsk.

Wat doe je nog meer?

Een paar dagen geleden waren we loopgraven aan het graven, wat best cool was. Hoewel dat volledig losstaat van de stichting, om het duidelijk te maken. De stichting faciliteert dat allemaal niet.

Oekraïners zijn soms niet zo goed in vooruitdenken. Als deze sleuf anderhalf jaar geleden was gegraven, was hij nu perfect geweest. Ik bedoel, ze hadden er leidingen voor een toilet en een hot tub in kunnen leggen als ze dat hadden gewild. Maar ze zijn pas vrij recent begonnen met graven, en toen kwam het binnen bereik van drones en moesten de aannemers eruit. Het zijn niet altijd soldaten die sleuven graven. Veel ervan worden gegraven door civiele aannemers, die het niet zo fijn vinden als er drones op hen afvliegen. Ik kan me voorstellen dat de brigade wel wat beters te doen heeft.

Dit is momenteel de tweede loopgraaf in de linie. Als de loopgraaf ervoor verloren gaat, moeten ze deze gebruiken en die is nog niet helemaal uitgegraven. Ik denk dat de compagniecommandant hoopt dat de hogere pieken dit zien en zeggen: nou, dat zou niet moeten gebeuren, en dat ze daadwerkelijk die sleuven gaan graven en het geld daarvoor vrijmaken.

Een greppel graven

En hoe zit het met het grotere plaatje? Je vertelde me laatst dat de donaties teruglopen.

Mensen zijn Oekraïne zat. Het is niet meer zo spannend. Hoe erg het ook is, mensen worden moe van gebombardeerde gebouwen, dode kinderen, dat soort dingen. Het is ver weg voor ze. Maar zelfs als ze geen hart hebben, zouden ze nog steeds hersenen moeten hebben.

Als mensen zeggen dat het me niet zoveel kan schelen wat er in Donbas gebeurt, dan zeg ik: prima. Maar je zou je toch wel druk moeten maken om wat er met het Westen gebeurt als wereldmacht. Want op een bepaalde manier is het enige wat we als Westen hebben een vingertje wijzen. En dat is tot nu toe behoorlijk effectief gebleken. Als iemand in Afrika een genocide begint, kunnen we met onze vinger wijzen en de financiële hulp intrekken.

Dat is een sterke invloed die we op de wereld hebben. Als we Oekraïne daadwerkelijk laten verliezen, verliezen we alle geloofwaardigheid die we nog hebben. En tot op zekere hoogte is dat de redenering van Rusland achter deze oorlog. Om onze machtsafname te versnellen. Dat is niet relevant voor hulpwerk, ik ben niet arrogant genoeg om te denken dat we dat gaan veranderen,

maar het is wel relevant voor de steun aan Oekraïne. Als we onze huidige positie in de wereld verliezen, is er geen weg meer terug.

Stella Pax's Paypal is [hier](#).

Pete (rechts) met Leo en BJ van UAU in Myrnohrad

Ja, ik probeer mensen steeds vaker te helpen de link te leggen tussen humanitaire hulp en militaire hulp. Want als we de oorlog niet winnen, is humanitaire hulp nutteloos.

En dat is iets wat mensen moeilijk lijken te vinden. We kunnen leveren wat we willen, maar als het dorp binnen een week in Russische handen is, dan heeft het geen zin.

Ik heb mijn bedenkingen bij stichtingen die zeggen dat we het leger niet steunen omdat we geen partij willen kiezen. In welke wereld leef jij?

Tegelijkertijd kan ik toch geen houthitsers leveren, dus dat vind ik prima. Maar medische hulp leveren aan het leger is waar het Rode Kruis voor bedoeld is. Zo is het ontstaan, om militair personeel te helpen na gevechten. Niet partij kiezen, ze gewoon medisch helpen. Op dit moment denk ik niet dat het Rode Kruis iets doet met betrekking tot het leger.

Is Nederland anders dan andere westerse landen in haar steun aan Oekraïne?

Nederland is niet zo slecht geweest. Vooral onze vorige regeringen hebben veel goede dingen in gang gezet die je niet zomaar even terug kunt draaien.

Maar ik heb het gevoel dat het algemene gevoel van urgentie in Europa volledig ontbreekt. De Benelux zou meer kunnen uitgeven dan Rusland! Die drie kleine landen hebben een grotere economie dan Rusland.

In Amerika bouwt de overheid een fabriek en verhuurt die aan een wapenfabrikant, en begint de granaten te kopen die zij produceren. In Europa begonnen we granaten te bestellen, wat een groot verschil is... Je belt een Serviër en koopt artilleriegranaten, en dat is dat.

Maar je hebt nog steeds geen productiecapaciteit, wat belachelijk is. Nogmaals, als België en Nederland hun krachten zouden bundelen en zouden zeggen, oké, we gaan all-in, dan zouden we meer geld kunnen uitgeven dan Rusland. Maar heel Europa houdt het maar voor gezien.

Ik ben eigenlijk 1,70 m (5'7") ... Er zijn hier gewoon een paar hele grote jongens.